יחסי שכנות ושיתוף פעולה

יחידת הוראה לכיתה ז' | עברית בחינוך הערבי

ברוכים הבאים ליחידת ההוראה. ביחידה זו נלמד ונתרגל נושאים דרך: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, ידע לשוני בהקשר, כתיבה, ושיח ויישום.

- **הכינה:** נאדרה ח'טיב - מדריכה ארצית
- **בהנחיית:** ד"ר האני מוסא - מפמ"ר על הוראת העברית בעל יסודי בחינוך הערבי

משרד החינוך | המנהל הפדגוגי - אגף א' חינוך בחברה הערבית | המזכירות הפדגוגית - אגף א שפות - חינוך על יסודי | עברית לחיים | הפיקוח על הוראת העברית בעל יסודי בחינוך הערבי.

לפני שנתחיל בתהליך הלמידה עצמו, הנה הסבר קצר לצוות ההוראה כיצד בנויה יחידה זו ומהן המטרות שלה.

איך משתמשים ביחידה? (מדריך למורה)

היחידה מציעה רצף הוראה מובנה שאפשר להעביר ב־6-8 שיעורים. הוא כולל את השלבים הבאים:

1. **מקנים שפה:** למידת אוצר מילים, משפטי מפתח ושיח קצר לפני קריאת הטקסט.
2. **מתרגלים קליטה:** האזנה לשני קטעי שמע וקריאת טקסט מדורג.
3. **מלמדים אסטרטגיה:** המורה מדגים כיצד מאתרים מידע, מסיקים מסקנות ומנמקים.
4. **עוברים לביצוע:** משחקי תפקידים, פתרון בעיות ומשימות הלקוחות מחיי הבניין.
5. **כותבים:** כתיבה קצרה במבנה ברור, תוך שימוש במילות קישור.
6. **בודקים מסוגלות:** הערכה עצמית ומבחן לדוגמה בסוף היחידה.

עיקרון מנחה לאורך כל היחידה: בכל משימה נשאל - מה התלמיד/ה מסוגל/ת לעשות בפועל? ואיזו עדות מראה שהם אכן הצליחו?

מטרות ויעדים ליחידה

ליחידה זו ישנן מספר מטרות המשלבות בין פיתוח השפה לבין פיתוח כישורים חברתיים.

מטרות לשוניות ותקשורתיות

- להרחיב את אוצר המילים בנושא שכנות.
- להבין מידע מפורש ומידע משתמע מתוך טקסטים.

מטרות הלמידה (השפה משמשת לביצוע פעולה)

- להשתמש נכון במילות קישור המבטאות סיבה, תוצאה וניגוד.
- להביע דעה אישית ולנמק אותה באמצעות משפטים שלמים.
- לכתוב הודעה קצרה, ברורה וממוקדת המיועדת לשכנים.

מטרות אישיות וחברתיות

- ללמוד להקשיב לאחר.
- לזהות בעיה משותפת בסביבה שלנו.
- להציע פתרונות אפשריים לבעיות אלו.
- להתחשב בצרכים השונים של אנשים סביבנו.
- לקבל החלטה משותפת ביחד ולהצליח להסביר אותה.

יעדי מסוגלות - Cando

אנו שואפים שבסיום היחידה התלמידים יהיו מסוגלים:

1. **לאתר** מידע מפורש גם בקטע שמע וגם בטקסט כתוב.
2. **לזהות** את הרעיון המרכזי של הסיפור ואת רצף האירועים שהתרחשו בו.
3. **להסביר** קשרי סיבה ותוצאה באמצעות הבאת ראיה מהטקסט.
4. **להבין** משמעות של מילה לא מוכרת לפי ההקשר שלה במשפט, ולהבין לאיזו מילה מתייחסים אזכורים (כמו "הוא" או "הם").
5. **להשתמש** נכון במילות קישור בתוך משפטים.
6. **להביע** דעה אישית בנושא חברתי ולנמק אותה היטב.
7. **לכתוב** הודעה קצרה וברורה בנושא שכנות.

כעת, לאחר שהבנו את המטרות, נצא לדרך ונתחיל בשיעור הראשון. החלק הראשון נועד לעורר מחשבה על חיי היומיום שלנו כחלק מקהילה.

פותחים את הדלת - גירוי, שיח ואוצר מילים

מה הייתם עושים?

בואו נדמיין כמה מצבים שיכולים לקרות לכל אחד מאיתנו בבניין או בשכונה. קראו את התרחישים הבאים, בחרו תגובה אחת מתוך האפשרויות, והסבירו את הבחירה שלכם במשפט אחד.

תרחיש 1: שכנה מבוגרת חוזרת מהקניות עם שקיות כבדות

איך תגיבו?

- א. אני אציע לה עזרה.
- ב. אני אמשיך ללכת כאילו לא ראיתי.
- ג. אני אקרא לחבר אחר שיעזור לה.

תרחיש 2: ילדים מהבניין השאירו את האופניים שלהם בדיוק בכניסה לבניין

איך תגיבו?

- א. אני אזיז את האופניים הצידה ואסביר להם למה עשיתי זאת.
- ב. אני אזרוק את האופניים הצידה בכעס.
- ג. אני לא אגיד דבר ואנסה לעבור בזהירות.

תרחיש 3: השכן שלכם משמיע מוזיקה חזקה מאוד בשעת לילה מאוחרת

איך תגיבו?

- א. אני אדפוק בדלת שלו ואבקש ממנו בשקט להנמיך.
- ב. אני אצעק אליו מהחלון שיפסיק עם הרעש.
- ג. אני אתעלם ואנסה להירדם.

כדי לעזור לכם להסביר את הבחירה שלכם, השתמשו במשפט העזר הבא: **לדעתי כדאי** _____ **כי** _____.

כדי שנוכל להמשיך להבין לעומק את נושא השכנות ולתקשר טוב יותר בשיעורים הבאים, נלמד עכשיו מספר מילים ומושגים חשובים.

אוצר מילים

חלק א': מילים שנפגוש לאורך היחידה

אלו הן מילים כלליות שיופיעו בטקסטים שנקרא ונשמע:

- **שיתוף פעולה (تعاون):** עבודה משותפת של מספר אנשים למען השגת מטרה משותפת.
- **שכנות (جوار):** מערכת הקשרים והיחסים שנוצרת בין אנשים שגרים קרוב זה לזה.
- **להפריע (يزعج):** לעשות מעשה או להקים רעש שמקשה על אנשים אחרים.
- **שכן או שכנה (جار / جارة):** אדם שגר בסמוך אלינו.
- **להתחשב (يراعي):** לחשוב לא רק על עצמי, אלא גם על הצרכים והרגשות של האחר.
- **עזרה הדדית (مساعدة متبادلة):** מצב שבו אנשים עוזרים זה לזה באופן קבוע.

חלק ב': מילים לפתרון בעיות ולשיח משותף

המילים הבאות יעזרו לנו לדבר על ניהול משברים בבניין:

- **ועד הבית (لجنة العمارة):** קבוצה נבחרת של דיירים שמטפלת בכל ענייני הבניין (כמו ניקיון או תיקונים).
- **חצר משותפת (ساحة مشتركة):** השטח החיצוני של הבניין ששייך לכל הדיירים וכולם משתמשים בו.
- **סכסוך (خلاف / نزاع):** מריבה או חוסר הסכמה משמעותי בין אנשים.
- **רעש (ضجيج):** קול חזק ולא נעים שמפריע למנוחה או לריכוז.
- **פתרון (حل):** הדרך שבה אנו מתמודדים עם בעיה ומסיימים אותה.
- **אחריות (مسؤولية):** החובות שלנו והדברים שעלינו לעשות ולשמור עליהם.

כעת, נשחק משחק קצר כדי לתרגל את המילים החדשות שלמדנו ולראות איך הן משתלבות במשפטים מחיי היומיום.

משחק 1 – בונים גשר מילים

במשחק זה נתאים בין מילה, הפירוש שלה, ומצב מהחיים שמדגים אותה.

איך משחקים?

1. עובדים בזוגות.
2. מקבלים 12 כרטיסים.
3. המטרה היא לחבר שלישייה נכונה: מילה + פירוש + מצב שמתאים לה. (דוגמה לשלישייה נכונה: המילה: להתחשב. הפירוש: לחשוב גם על האחר. המצב: אני מנמיך מוזיקה בלילה כי התינוק של השכנים ישן).
4. כל שלישייה נכונה שהרכבתם מעניקה לכם נקודה.
5. בונוס: תקבלו נקודה נוספת אם תגידו משפט חדש שהמצאתם עם המילה.

» לחצו כאן למעבר למשחק - בונים גשר מילים

אחרי שהכרנו את המילים, נעבור לתרגל קליטה של שפה דרך האוזניים. בחלק הבא נאזין לשני קטעי שמע קצרים.

מקשיבים לשכונה - תרגול הבנת הנשמע

הכלי הבא יכול לעזור לכם להאזין לטקסטים אם תזדקקו לכך במהלך המשימות: **» לחצו למעבר לאתר להמרה טקסט לדיבור (כלי עזר)**

קטע שמע ראשון: שכנים חדשים

האזינו לשיחה מוקלטת בין שני שכנים. מומלץ להאזין פעמיים: בפעם הראשונה נסו רק להבין את הסיפור הכללי. בפעם השנייה, נסו לחפש פרטים ספציפיים.

משימה לפני ההאזנה: מה לדעתכם יכול לקרות ביום הראשון שבו משפחה חדשה עוברת לגור בבניין חדש? אמרו שתי אפשרויות שעולות בדעתכם.

משימה בזמן ההאזנה: בזמן שאתם מקשיבים לשיחה, סמנו לעצמכם שלוש מילים שזיהיתם מתוך הרשימה הבאה: משפחה | ארגזים | רעש | עזרה | מעלית | חצר.

טקסט קטע השמע (תמליל השיחה):

ראמי: מרים, רציתי לדבר איתך על הילדים שמשחקים ליד הבניין בערב. בזמן האחרון יש הרבה רעש וקשה לנו לנוח.
מרים: אני מבינה. הילדים צריכים מקום לשחק בו, אבל גם השכנים צריכים שקט.
ראמי: חשבתי לפנות מיד לוועד הבית.
מרים: אולי כדאי קודם לדבר עם הילדים ועם ההורים שלהם. אפשר לבקש מהם שאחרי השעה שמונה ישחקו בצד השני של החצר, רחוק יותר מהדירות.
ראמי: זה נשמע לי פתרון טוב. כדאי קודם לדבר ולנסות להגיע להסכמה.
מרים: נכון. לפעמים שיחה פשוטה יכולה לפתור בעיה לפני שהיא הופכת לסכסוך.
ראמי: אז הערב נדבר איתם יחד.

עכשיו, נבדוק מה הבנו מתוך השיחה ששמענו זה עתה.

אחרי ההאזנה מה הבנתם?

נסו לענות על השאלות הבאות בלי להסתכל על תמליל השיחה.

1. על איזו בעיה בדיוק רצה ראמי לדבר עם מרים?
2. למה הרעש שמקים הילדים ליד הבניין מפריע לשכנים?
3. מה מרים הציעה לעשות לפני שממהרים לפנות לוועד הבית?
4. סדרו את האירועים הבאים לפי הסדר שבו הם הופיעו במהלך השיחה: ראמי הסכים להצעה של מרים / הם החליטו לדבר איתם בערב / מרים הציעה לדבר עם הילדים וההורים / ראמי הציע בתחילה לפנות לוועד הבית.
5. לפי מה שהבנתם מהשיחה, מה הפירוש של הביטוי "להגיע להסכמה"?
   א. להמשיך להתווכח בלי לפתור כלום.
   ב. למצוא פתרון שמקובל על שני הצדדים.
   ג. לפנות מיד לוועד הבית כדי שהוא יחליט.
   ד. להפסיק לדבר על הבעיה ולהתעלם.
6. מהו לדעתכם הרעיון המרכזי (המסר החשוב ביותר) של השיחה הזו?
   1. הילדים צריכים לשחק במקום אחר כדי לא להפריע לשכנים.
   2. ועד הבית הוא הגורם היחיד שצריך לטפל בבעיות שנוצרות בבניין.
   3. לעיתים קרובות אפשר לפתור בעיות בין שכנים בעזרת שיחה נעימה והסכמה משותפת.
   4. השכנים צריכים לקבוע שעות קבועות למשחק בחצר.

מצוין. כעת נעבור לקטע ההאזנה השני שלנו, שבו נתרגל מציאת פרטים ספציפיים מתוך הודעה רשמית.

קטע שמע שני: יום ניקיון בחצר (הודעה מטעם ועד הבית)

לפני שאתם מאזינים, קראו היטב את השאלות הבאות כדי שתדעו מה לחפש במהלך ההאזנה. חפשו את התשובות לשאלות: מתי? למה? מי משתתף? ומה צריך להביא?

הנחיות האזנה: תשמעו הודעה קצרה של ועד הבית על פעילות משותפת המתוכננת בחצר. בהאזנה הראשונה, נסו לתפוס רק את הרעיון המרכזי. בהאזנה השנייה, רשמו לעצמכם לפחות ארבעה פרטים שהצלחתם לשמוע.

טקסט ההודעה הקולית (תמליל):

שלום לכל דיירי הבניין.
ביום שישי בשעה תשע בבוקר נקיים יום ניקיון בחצר המשותפת.
בתקופה האחרונה הצטברו בחצר עלים, בקבוקים וחפצים ישנים, ולכן החלטנו לעבוד יחד ולסדר את המקום.
כל משפחה מתבקשת להביא שקית גדולה וכפפות.
הילדים יאספו פסולת קלה, והמבוגרים יסדרו את פינת הישיבה וינקו את אזור הכניסה.
בסיום הפעילות נשתול שני עציצים חדשים ליד הכניסה לבניין.
אם כולנו נשתף פעולה, נסיים את העבודה בתוך זמן קצר ונוכל ליהנות מחצר נקייה ונעימה.
תודה לכולם על שיתוף הפעולה.

כעת, לאחר שהקשבנו להודעה של ועד הבית, ננתח יחד את הקשרים בין חלקי ההודעה כדי להבין אותה לעומק.

אחרי ההאזנה חושבים על קשרים (פרט, סיבה ותוצאה, מסר)

1. מתי בדיוק מתקיים יום הניקיון עליו הודיע ועד הבית?
2. מדוע בכלל החליט ועד הבית לקיים את הפעילות הזו? (מה הייתה הסיבה?)
3. מה התפקיד של הילדים בפעילות, ומה יעשו המבוגרים?
4. לפי ההודעה, איזו תוצאה חיובית צפויה אם כולם ישתפו פעולה?
5. שימו לב למשפט מההודעה: "...הצטברו בחצר חפצים, ולכן החלטנו לעבוד יחד...". המילה "ולכן" מחברת בין _____ לבין _____.
6. לסיכום ההודעה, איזו מהכותרות הבאות מתאימה יותר לתאר את התוכן?
   א. חצר מלוכלכת
   ב. עובדים יחד ומשפרים את החצר

לפעמים אנחנו רוצים להסתכל על הטקסט הכתוב ממש מקרוב כדי למצוא בו תשובות ורמזים. זהו החלק שאנו קוראים לו "קוראים כמו בלשים".

קוראים כמו בלשים - אסטרטגיות קריאה

בלשי ההאזנה (תמלילים לעיון נוסף)

לפנינו שני תמלילים של קטעי שמע שהאזנו להם קודם. תוכלו לקרוא אותם שוב כדי למצוא בהם את התשובות ביתר קלות.

תמליל 1 - שכנים חדשים (ראו טקסט מעלה)
תמליל 2 יום ניקיון בחצר (ראו טקסט מעלה)

» לחצו כאן למעבר לפעילות - בלשי ההאזנה

כדי להצליח להבין טקסטים ארוכים, לא מספיק רק לקרוא ולחפש תשובות לשאלות. עלינו לעבוד מסודר, בשלבים. נלמד כעת שיטה שנקראת "שלוש עצירות".

אסטרטגיית הקריאה שיטת שלוש העצירות

המורה תדגים כעת פעם אחת כיצד להשתמש בשיטה זו על טקסט. לאחר מכן, אתם תשתמשו בשיטה הזו בעצמכם על הטקסט הבא שנקרא.

- **עצירה 1 לפני שמתחילים לקרוא:** קראו רק את הכותרת. הסתכלו על המילים המודגשות בטקסט אם ישנן. שאלו את עצמכם: על מה לדעתי הטקסט הולך לדבר?
- **עצירה 2 בזמן הקריאה (פסקה אחרי פסקה):** בסיום כל פסקה עצרו וסמנו לעצמכם: מי הדמויות כאן? מה קרה כרגע? וסמנו מילת קישור אחת חשובה שזיהיתם.
- **עצירה 3 - אחרי סיום הקריאה של כל הטקסט:** נסו לסכם במשפט אחד פשוט: מה הייתה הבעיה המרכזית בסיפור? מה היה הפתרון? ומהו המסר שלדעתכם עולה מן הטקסט?

כעת, ניישם את אסטרטגיית שלוש העצירות שלמדנו על סיפור קצר מחיי בניין משותף.

טקסט הקריאה המרכזי: הבניין ברחוב הזית

חלק א' של הסיפור

בבניין ברחוב הזית גרות שמונה משפחות. במשך שנים היחסים בין השכנים היו טובים. הם בירכו זה את זה בבוקר, עזרו לשכנים מבוגרים והקפידו לשמור על הכניסה נקייה.

בקיץ האחרון התחילו כמה ילדים להשאיר אופניים וקורקינטים ליד דלת הכניסה. בתחילה אף אחד לא אמר דבר, אבל אחרי כמה ימים היה קשה לעבור עם עגלת תינוק. גם אחד השכנים המבוגרים כמעט נפל. לכן כמה דיירים כעסו וביקשו להעביר את האופניים.

חלק ב' של הסיפור

במקום להמשיך להתווכח בקבוצת ההודעות של הבניין, הזמינה נור, נציגת ועד הבית, את הדיירים לשיחה קצרה בחצר. הילדים הסבירו שאין להם מקום אחר להשאיר בו את האופניים. ההורים הסבירו שהכניסה חייבת להישאר פנויה ובטוחה.

אחרי הדיון מצאו כולם פתרון. הם פינו פינה קטנה ליד המחסן והתקינו שם מתקן לאופניים. הילדים התחייבו להשתמש בו, והמבוגרים הסכימו לעזור בסידור המקום. מאז הכניסה פנויה יותר, והילדים עדיין יכולים להגיע בקלות לאופניים שלהם.

השכנים הבינו ששיתוף פעולה אינו אומר שכולם רוצים אותו דבר. הוא אומר שמקשיבים לצרכים שונים ומנסים למצוא פתרון שמתאים לרוב האנשים.

אחרי שקראנו את הסיפור על הבניין ברחוב הזית, נעבור בין שלוש תחנות עבודה. בכל תחנה נתרגל מיומנות אחרת של הבנת הנקרא.

סדר בבניין - תחנות עבודה ותרגול

תחנה 1 - מאתרים ומסכמים

בתחנה זו, לפני שאתם עונים על השאלה, חפשו תחילה את הראיה המפורשת בתוך הטקסט.

כלל עבודה חשוב: כאשר השאלה דורשת מידע מפורש, סמנו בשאלה מילת מפתח (למשל: משפחות, כניסה), מצאו את המילה הזו או מילה דומה בטקסט עצמו, והקיפו את המשפט כראיה.

1. כמה משפחות גרות בבניין שברחוב הזית?
2. איזו בעיה נוצרה בכניסה לבניין במהלך הקיץ?
3. מי הייתה זו שהזמינה את הדיירים לשיחה בחצר?
4. מהו הרעיון המרכזי של הסיפור כולו? (משפט עזר: הטקסט מספר על _____ ומראה ש-_____).

» לחצו למעבר לפעילות - תחנה 1

תחנה 2 - רצף, סיבה ותוצאה

בתחנה זו נסדר את השתלשלות העניינים בסיפור ונבין מה קרה, למה זה קרה, ומה הייתה התוצאה.

משימה א' - סדרו את האירועים הבאים לפי הרצף הנכון:

- א. מצאו מקום חדש לאופניים.
- ב. השכנים קיימו שיחה בחצר.
- ג. האופניים חסמו את הכניסה לבניין.
- ד. כמה דיירים כעסו על המצב.

כתבו את הסדר הנכון (למשל: ג, ד...): _____, _____, _____, _____.

משימה ב' - סיבה ותוצאה:

- **מהי הסיבה?** למה ביקשו הדיירים בתחילת הסיפור להעביר את האופניים?
- **מהי התוצאה?** מה השתנה בבניין אחרי שהתקינו מתקן מסודר לאופניים?

היעזרו במשפט הבא כדי לנסח את התשובה: **בגלל ש-**_____ **לכן** _____.

תחנה 3 - מילה בהקשר ומאזכרים

בתחנה זו נלמד כלל חשוב: לא מתרגמים מיד מילה שלא מכירים. במקום זאת, משתמשים ברמזים שיש בתוך המשפט ובמשפטים שלידו.

- **מילה בהקשר:** במשפט "הילדים **התחייבו** להשתמש בו". מה הפירוש של המילה 'התחייבו'?
א. הבטיחו שיעשו | ב. שכחו | ג. התנגדו.
רמז: אם המשפט הבא אומר שהכניסה הפכה לפנויה יותר, מה הייתה הפעולה שהם אמורים לעשות עם המתקן?
- **מאזכר 1:** המשפט אומר "**הם** פינו פינה קטנה ליד המחסן". למי מתייחסת המילה "הם" בפסקה הזו?
- **מאזכר 2:** המשפט אומר "**הוא** אומר שמקשיבים לצרכים שונים". למה מתייחסת המילה "הוא"?

עד עתה דיברנו רבות על תוכן, וכעת נעשה זום-אין אל השפה עצמה. נלמד כיצד מילים קטנות, הנקראות מילות קישור, עוזרות לנו לבנות משפטים הגיוניים וברורים.

מילות קישור ופיתוח שפה

מילות קישור – בונים קשר בין רעיונות

אלו הן חלק ממילות הקישור החשובות שלמדנו, וזהו תפקידן במשפט:

- **כי (מציין סיבה):** "השכנים התכנסו לשיחה, **כי** הייתה להם בעיה."
- **לכן (מציין תוצאה):** "הכניסה הייתה חסומה ומסוכנת, **לכן** הם חיפשו פתרון דחוף."
- **אבל (מציין ניגוד):** "הילדים רצו את נוחות האופניים קרוב, **אבל** הכניסה הייתה חייבת להישאר פנויה."
- **כאשר (מציין זמן):** "**כאשר** כולם סוף סוף הקשיבו זה לזה, היה קל יותר להגיע להסכמה."

הבעת דעה – מהו פתרון הוגן?

עכשיו נעבור משלב של הבנת הסיפור לשלב שבו אתם מציגים עמדה מנומקת משלכם לבעיה.

המצב הנתון: בשבתות השכנים רוצים להשתמש בחצר המשותפת. הילדים רוצים לשחק שם בכדור, אך באותו זמן, משפחה עם תינוק מבקשת שיהיה שקט מוחלט בין השעות 14:00 ל־16:00. איזה כלל הייתם מציעים כדי שכולם יהיו מרוצים (עד כמה שאפשר)?

כדי לכתוב תשובה מסודרת, השתמשו במבנה הבא:

- **מבנה בסיסי:** לדעתי כדאי _____ כי _____. (חובה עליכם להוסיף נימוק אחד לפחות להצעה שלכם).
- **מבנה למתקדמים:** "אני מבין את הצורך של _____, אבל מצד שני _____. לכן הפתרון שאני מציע הוא ש- _____."

ידע לשוני מתוך הטקסט

כדי לוודא שהבנו כיצד להשתמש בשפה בהקשר אמיתי, ענו על השאלות הקצרות הבאות:

1. למי מתייחסת המילה "הם" במשפט הבא? "הדיירים נפגשו בחצר. **הם** הציעו מספר פתרונות."
2. כתבו משפט חדש אחד משלכם שכולל בתוכו את המילה "להתחשב".
3. חברו את שני המשפטים הבאים למשפט אחד בעזרת מילת הקישור "אבל": "הילדים רוצים לשחק." | "השכנים רוצים שקט."
4. השלימו את הפועל בצורה הנכונה: השכנים _____ (בחרו: עבדו / עובד / עובדת) יחד, ולכן מצאו פתרון מהיר.
5. כתבו את הצירוף הבא בצורת רבים: 'שכן טוב' הופך ל- _____.
6. בחרו את מילת הקישור המתאימה ביותר להשלמת המשפט: "הייתה בעיה בבניין, _____ (בחרו: כי / לכן / אבל) הדיירים החליטו להיפגש."

» לחצו כאן לפעילות מסכמת - ידע לשוני

הגיע הזמן ליישם את כל מה שלמדנו אוצר המילים, מילות הקישור, ותרבות השיח בסימולציה משותפת של החיים האמיתיים.

השכונה היא מעבדה - משימת ביצוע (ישיבת הבניין)

זוהי משימה חווייתית שבה תצטרכו לפתור בעיה אמיתית באמצעות דיון בעברית, כאשר כל אחד מכם משחק תפקיד אחר.

התפקידים בקבוצה: נציג ועד הבית | תלמיד/ה | שכן/ה מבוגר/ת | הורה לילד קטן.

הבעיה שעליכם לפתור: יש ויכוח סוער בחצר הבניין. חלק מהדיירים דורשים להפוך את החצר למגרש משחקי כדור. חלק אחר דורש להפוך אותה לפינת ישיבה שקטה וירוקה. התקציב של ועד הבית מספיק למימון פתרון אחד גדול בלבד.

מה צריך להיות התוצר שלכם בסוף הישיבה?

1. סבב פתיחה שבו כל נציג מסביר מהו הצורך החשוב של הדמות שלו.
2. שלב סיעור מוחות שבו עליכם להציע לפחות 2 פתרונות אפשריים ומקוריים.
3. שלב ההצבעה שבו אתם בוחרים פתרון אחד שמוסכם על הרוב.
4. כתיבת נימוק קצר המסביר מדוע הפתרון שבחרתם הוא המתאים וההוגן ביותר.
5. הצגת התוצר והפתרון שלכם בפני שאר הכיתה.

זכרו את הנוסחה להצלחה במשימה זו: הצלחה = הקשבה פעילה + נימוק משכנע + פתרון מעשי.

לקראת סיום היחידה, נתרגל מיומנות חשובה של כתיבה מסודרת, שתעזור לכם לתקשר את הבקשות שלכם בצורה מכבדת ויעילה.

כתיבה מדורגת - כותבים הודעה לשכנים

לפני שכותבים בונים את שלד ההודעה

כל הודעה טובה מורכבת משלושה חלקים ברורים. הנה התבנית שנעבוד לפיה:

- **פתיחה (מי אני ועל מה אני כותב):** "שלום לשכנים היקרים, רציתי לכתוב לכם על נושא ה-_____."
- **גוף ההודעה (הצגת הבעיה, ההשלכות וההצעה שלי):** "הבעיה היא ש-_____. זה מפריע לחלקנו כי _____. לכן, אני מציע/ה שניישם את הפתרון הבא: _____."
- **סיום (תקווה לשיתוף פעולה וסיום מנומס):** "אני מקווה שנוכל _____ יחד. תודה רבה על שיתוף הפעולה."

זכרו להשתמש במילות עזר שלמדנו שיחברו את המשפטים: **כי | לכן | אבל | כדי | ביחד**.
» לחצו לתרגול - בונים את ההודעה בשלבים

משימת הכתיבה שלכם

כעת, כתבו הודעה שלמה לשכנים בהיקף של *6* עד *8* שורות, על פי המבנה שלמדנו.

המצב הנתון למשימה: בבניין שבו אתם גרים, ישנם שכנים שמשאירים לפעמים שקיות אשפה גדולות ממש ליד הכניסה הראשית, במקום לזרוק אותן בפח המרכזי.

הנחיות לכתיבה:

- כתבו את ההודעה כך שתהיה מיועדת לכלל השכנים.
- הסבירו בבירור מהי הבעיה ומה מפריע בה.
- הציעו פתרון מעשי או בקשו מהם כיצד לנהוג להבא.
- סיימו בבקשה לשיתוף פעולה באווירה טובה.

רשימת תיוג (בדיקה עצמית לפני הגשה):
[ ] האם כתבתי 6-8 שורות?
[ ] האם תיארתי את הבעיה בצורה ברורה?
[ ] האם נתתי סיבה מדוע זה מפריע?
[ ] האם הצעתי פתרון?
[ ] האם השתמשתי לפחות במילת קישור אחת?
[ ] האם קראתי את הטקסט שוב ובדקתי כתיב ופיסוק?

» לחצו כאן למעבר למשימת הכתיבה

הגענו לשלב האחרון בהחלט של יחידת ההוראה שלנו, שבו נוכל לבחון ולהעריך את ההתקדמות שלנו.

סיום והערכה

חידון מסכם

לפני שמסיימים, בואו נבדוק מה אנחנו זוכרים באמצעות חידון קצר!
» לחצו כאן - למעבר לחידון המסכם

הערכה עצמית (רפלקציה)

קראו כל משפט וסמנו לעצמכם את המספר שמשקף בצורה הטובה ביותר את ההרגשה שלכם כעת:
1 = הנושא עדיין קשה לי | 2 = אני כמעט שם | 3 - אני שולט ומסוגל לבצע זאת בקלות.

1. אני מסוגל/ת לאתר מידע מפורש בתוך קטע שמע שהקשבתי לו. (1 / 2 / 3)
2. אני מסוגל/ת לזהות את הרעיון המרכזי מתוך טקסט כתוב. (1 / 2 / 3)
3. אני מסוגל/ת לסדר אירועים מהסיפור לפי רצף הזמנים הנכון. (1 / 2 / 3)
4. אני מסוגל/ת להסביר קשר של סיבה ותוצאה. (1 / 2 / 3)
5. אני מסוגל/ת להבין משמעות של מילה לא מוכרת מתוך ההקשר של המשפט. (1 / 2 / 3)
6. אני מסוגל/ת לזהות למי או למה מתייחס אזכור בטקסט (כמו "הוא" או "הם"). (1 / 2 / 3)
7. אני מסוגל/ת להשתמש במילות קישור בצורה נכונה בתוך משפטים. (1 / 2 / 3)

8. אני מסוגל/ת להביע דעה משלי ולתת לה נימוק הגיוני. (1 / 2 / 3)
9. אני מסוגל/ת לכתוב הודעה קצרה, ברורה ומנומסת לשכנים. (1 / 2 / 3)

כל הכבוד לכם! סיימתם בהצלחה את יחידת הלימוד "יחסי שכנות".